

Међународни дан борбе против фашизма и антисемитизма обележава се данас широм света. Немачка канцеларка Ангела Меркел и јеврејски лидер у Немачкој упозорили су против толерисања модерног антисемитизма и расизма, док су обележили 80. годишњицу Кристалне ноћи.

У Немачкој и Аустрији 9. новембра 1938. Јевреји су масовно били предмет насиља. Најмање 91 човек је убијен, стотине синагога су спаљене, док је вандализовано око 7.500 јеврејских радњи, а ухапшено је до 30.000 Јевреја, од којих су многи одведени у концентрационе логоре.

Двадесет године после пораза Немачке у Првом светском рату и пет и по година од доласка на власт Адолфа Хитлера, антисемитизам на државном нивоу је "помогло многим Немцима да пронађу заједничку државну озлојадјеност, да испоље мржњу и насиље", рекла је Меркел.

"С новембарским погромом, пут до холокауста је мапиран", додала је она.

Меркел је говорила на церемонији у берлинској синагоги. Лидер немачкој Централног савета Јевреја Јозеф Шустер рекао је да је та зграда била запаљена 1938, али да је ватра угашена релативно брзо како се не би угрозиле оближње куће.

Шустер је рекао да су нацистичке организације СА и СС биле одговорне за погром, али

да су хиљаде Немаца учествовале у њему и да је реакција становништва "дала нацистима драгоцену информацију: једва да је неко протествовао".

Он је додао да, мада се модерни напади на Јевреје, мигранте и муслимане не могу изједначити са злочинима из нацистичког доба, сматра да је срамота да се "такве ствари дешавају у Немачкој 2018".

Шустер је критиковао екстремнодесничарску Алтернативу за Немачку за коју је рекао да "ништа не поштује" и да је није позвана на данашње обележавање годишњице Кристалне ноћи.

"Данас, поново живимо у време далокесежне промене. У таквим временима, увек постоји посебно велика опасност од оних који реагују наводно једноставним одговорима да добију подршку", рекла је Меркел.

Ти одговори, додала је канцеларка, често су праћени "насиљем језика".

"Данас се сећамо с обећањем да ћемо се снажно супротставити нападима на наше отворено и плуралистичко друштво. Сећамо се са знањем да гледање како се линије прелазе и злочини чине, на крају значи слагати се с њима", рекла је Меркел.

У одвојеном говору у парламенту на дан када је такође обележена 100. годишњица проглашења немачке републике после Првог светског рата и 29. годишњице пада Берлинског зида, немачки председник Франк-Валтер Штајнмајер позвао је сународнике да прихвате просвећени "демократски патриотизам и одбаце агресивни национализам који романтизује историју земље.

Докази са суђење после Друго светског рата показују да су се многи обични Немци придружили погрому 1938, неки из антисемитизма, док су друг нереде користили да среде личне несугласице или да се обогате.

Случај баварског града Тројхтлингена је један од првих и највећих од преко 1,000 послератовских судјења за Кристалној ноћи у западнемачким судовима. Извештаје обвештајне јединице америчке војске, која је послала посматрача на процес 1946, даје детаље о скоро 60 оптужених.

С извештаја специјалног агента је ове године скинута ознака поверљивости на захтев Асошијетид преса на основу закона о доступности информација.

Белешке показују да је синагога у том граду спаљена до темеља. Ватрогасци су гасили ватру у суседним зградама "у власништву Аријеваца", док су људи беснели по граду, плачкали и уништвали јеврејске куће и имовину.

Једна жена је упала у кућу јеврејске породице којој је дуговала паре и уништила регистре, а после је нашла време и да однесе бензин за спаљивање сингоге. Градоначник је лично руководио већим делом уништавања, док је сам уважног јеврејског доктора пребио скоро на смрт.

(Н1)